

LA CRÒNICA DESACOMPLEXADA

Que poques paraules tinc

EVA PIQUER

evapiquer@hotmail.com

Lluís Llach presenta a
Barcelona el més perifèric de
tots els llibres que s'han
escrit sobre el cantant

No em cansaré de repetir-ho: el meu mite de capçalera es diu Lluís Llach. Que junts hem caminat, en la joia junts, en la pena junts, i has omplert tan sovint la buidor dels meus mots. Ara bé, cada cop tinc més clar que els mites s'han de mantenir com més lluny millor, no fos cas que vistos de prop perdessin encant. A partir de certa edat, el catàleg de mites caiguts fa massa goig i les ganes d'ampliar-lo tendeixen a zero. Prefereixo, doncs, controlar l'únic mite que em queda des d'una distància prudent: no vull que un trist atzar l'aturi i caigui a terra.

Tantes precaucions no em van impedir d'assistir dijous a La Central del Raval a la

cantant al públic que s'aplega en aquesta església transformada en llibreria. Un públic nombrós i convençut: no sóc gaire original, per no dir gens, a l'hora de triar els mites.

La presentació va a càrrec del músic Joan Reig. "La meva feina és tocar el timbal, fa una setmana que tinc mal de ventre i rau-rau. Quan jo era petit, els llibres els presentaven els intel·lectuals", diu el d'Els Pets, nerviós per fora i per

"Els artistes ens passem la vida donant voltes, per això és tan important que tinguem punts de referència. Jo en tinc un de molt evident, Verges, i un de més amagat, Porrera". Després d'heretar la casa i les terres de la mare ("m'ho va deixar a mi perquè em guanyava bé la vida i va pensar que no m'ho vendria"), va decidir establir-s'hi. L'objectiu era descansar i retrobar-se a si mateix, cosa que va aconseguir a mitges: "No he treballat mai tant com des que visc allà". Porrera és, això sí, més rural que Verges. "L'Empordà avui és d'una ruralitat molt urbana. Des d'aquí una abraçada forta a la gent de Salvem l'Empordà, que tenen molta feina a fer". Visca la militància.

A la llibreria hi ha Montserrat Sans, la

Josep R. Grau, Cinta S. Bellmunt i Lluís Llach dijous a La Central del Raval

presentació de l'enèsim llibre sobre el meu ídol: *Lluís Llach, el noi de cal Vall*, de Cinta S. Bellmunt i Josep R. Grau, editat per Cossetània. "Jo sincerament n'estic fins als pebrots que em facin llibres", va deixar anar l'artista al final de l'acte. Però aquest, va córrer a aclarir, l'ha llegit amb plaer. Perquè parla tant d'ell com del poble on viu, Porrera. I perquè és un llibre perifèric en el millor sentit de l'expressió. "Aspirem a la universalitat, però la gent més universal i amb una visió del món més encertada és la que té unes arrels més profundes", afirma el cantautor. En el llibre de Bellmunt i Grau, Llach és l'excusa per narrar la resurrecció d'unes terres, les del Priorat, que només fa una dècada semblaven tocades de mort. "A través de l'obsessió per explicar la meua vida els autors acaben explicant moltes altres coses que us interessaran molt més que una simple biografia", diu el

dins. "Llach és dels pocs cantants, si no l'únic, que sempre ha tingut una bona relació amb la gent de la meua generació, amb allò que en deien el rock català. Ja va anunciar que ens escoltaria en una cançó, on deia: i aniré de branca en branca/ per sentir allò que canten/ nous ocells del meu paisatge", recorda l'ocellet Reig.

Un mèrit innegable del llibre és que convida a redescobrir *Món Porrera*, el disc que Llach va dedicar ara farà deu anys a la vila de la seva mare. "Quan es parla de les petites coses musicals que he fet sobre Porrera la gent oblidada que és Martí i Pol qui ho va escriure. La cançó més fidel del disc és *El Cafè Antic*, i en aquell cafè el Miquel només hi va arribar a entrar deu segons. Però és exactament tal com ell el descriu". Al Cafè Antic quan la cervesa/desvetlla somnis pels senzills/ pugem les vinyes amb les estrelles/ i fem l'amor als déus humils.

vídua de Martí i Pol. I Laura Almerich, la que va arribar amb el misteri dels senzills, els ulls inquietos, el cos altiu. I si l'atzar et porta lluny, que els déus et guardin el camí. Sempre que li toca firmar autògrafs, el cantant expressa el mateix desig: "Sort". I que la vida ens doni un camí ben llarg, podria afegir. "El dia que et jubilis et quedaràs a Porrera?", li demana la Carme mentre li acosta el llibre. "Puc fer-te dos petons?", li pregunta una altra admiradora. "Tu i jo ens coneixem: no em perdo cap recital teu", fa una tercera. Abans m'he fixat en una dona que duia incorporada una adolescent amb cara de pomes agres, i ara entenc per què l'ha arrossegada fins aquí: volia que la filla li fes una foto amb el seu mite, que és el meu. Per cert, a l'hora del cava l'amic Xavier Graset me'l presenta i jo emmudeixo. Caldrà buscar nous camins on no calguin les paraules.

EL COMENTARI

García Márquez

JORDI COCA

Un dels Reis Mags d'Orient em va deixar com a regal la novel·la de García Márquez *Memoria de mis putas tristes*. Una *cuelga*, que diria l'autor en el magnífic colombià que escriu, que m'obliga a treure'm el barret i el *cráneo*, que deia no sé qui, ja que aquesta novel·la curta és una de les més perfectes que ha escrit l'autor de *Cien años de soledad*. Present com a motiu una obra del japonès i també premi Nobel Yasunari Kawabata, García Márquez duu al seu terreny i al seu món una idea senzilla: un home vell passa algunes nits amb una noieta verge que dorm. Però a la novel·la de García Márquez això és secundari, és el que a mi m'agrada identificar com a *matèria fàcil* (és a dir, el suport argumental més o menys ben tramata). El que finalment compta, i el que m'ha impressionat, és l'essencialització del món i dels procediments del creador de Macondo.

No exagero si dic que aquesta obra l'he trobada un prodigi de la llengua colombiana: és tan intensa, tan expressiva i està tan viva, que recorda les ressonàncies infinites d'alguns moments del millor Lorca, o la intensa concentració d'imatges i sons del Valle-Inclán més treballat. "El progreso se convirtió en el mito de la ciudad. Todo cambió; volaron los aviones y un hombre de empresa tiró un saco de cartas desde un Junker e inventó el correo aéreo". Això no és únicament una descripció prodigiosa; també és qüestionar subtilment la idea mateixa de progrés o, si es vol, una mena d'admiració relativa que el personatge-narrador sent pel present. I és únicament un exemple, perquè García Márquez excel·leix també quan retrata l'alentiment del temps a l'hora de la *siesta*, quan es refereix a *los besos pintados* que queden a la cara del protagonista, o en descriure una dona nua que, tanmateix, *no estaba en vivas carnes, pues tenía en la oreja una flor ponzoñosa de pétalos anaranjados*.

No pretenc descobrir ara García Márquez i el seu món. Déu nos en guardi! Però sí que volia deixar anotat que aquest conte llarg el trobo extraordinari especialment per l'ús que l'autor fa de la llengua. A *Memoria de mis putas tristes* el colombià sembla enlluernadorament modern i, alhora, llueix sense manies uns claríssims orígens colonials i indígenes. Xalareu amb la història d'aquest "inflador de cables".